vonk
MARXISTISCH TIJDSCHRIFT

Een publicatie van de INTERNATIONAL MARXIST TENDENCY in NEDERLAND

IMT

nummer 16 - herfst 2017 - **prijs € 2** / steunprijs € 3 **www.marxisten.nl**

FASCISM IS NOT TO BE DEBATED IT IS TO BE SMASHED

CATALONIË: DE MASSA'S TREDEN OP DE VOORGROND

DE BRUTALE POLITIEREPRESSIE SLAAGDE ER NIET IN HET CATALAANSE REFERENDUM TE VERHINDEREN

PAGINA 4

FASCISME IN NEDERLAND

ALS MARXISTEN VINDEN WE HET BELANGRIJK OM EEN SERIEUZE ANALYSE TE GEVEN EN DIE NIET TE VERVANGEN DOOR BANGMAKERIJ EN OVERDRIJVINGEN.

PAGINA 8

MYTHEN OVER HET MARXISME

WE BESPREKEN HIER DE MEEST VOORKOMENDE MYTHEN OVER MARXISME EN SOCIALISME

PAGINA 10

Inhoud **VONK** nummer **16** - herfst 2017

3 Alles groeit, behalve de lonen

4 Catalonië: de massa's treden op de voorgrond

6 Robots in de havens: banenslopers of bevrijdende technologie?

7 Solidair met de Venezolaanse revolutie!

8 Fascisme in Nederland

10 Mythen over het marxisme

11 Strijdpunten

12 Wat na de fascistische moordaanslag in Charlottesville?

Contact: **info@marxisten.nl** Website: **www.marxisten.nl**
Redactie: **Zowi Milanovi, Renze Post, Dmitri Lenselink.**
Design: **Dina Badi.**
Abonnement: **Neem contact op voor een abonnement op Vonk.**
Voor 14 euro krijgt u een jaargang van 4 nummers via de post toegestuurd.
Rekeningnummer: IBAN **NL36 TRIO 0197 7097 37** BIC **TRIONL2U**

100 jaar geleden : De OKTOBERREVOLUTIE

De Russische Revolutie, wereldbekend onder de naam Oktoberrevolutie, was een van de ingrijpendste gebeurtenissen uit de menselijke geschiedenis. Gewone werkende mensen namen het heft in eigen handen en begonnen met het opbouwen van een sociale en humane maatschappij. In de uitzichtloosheid van de eerste imperialistische wereldoorlog en de onmenselijke armoede en onderdrukking die de Russische arbeiders en boeren moesten trotseren, vonden zij een uitweg in de vorm van massastrijd tegen het Tsarisme en het kapitalistische systeem. Deze ervaring, die een diepe indruk naliet en invloed had tot ver buiten Rusland, omvat vele inzichten en lessen die de internationale arbeidersbeweging vergeten is, of erger nog, bewust negeert. Wie op zoek is naar een alternatief op het huidige kapitalisme, een systeem in crisis dat een bedreiging is voor het voortbestaan van onze planeet, kan niet om de ervaring van de Oktoberrevolutie heen. De 1%, de kapitalistische wereldelite, is deze revolutie zelf ook niet vergeten en voert 100 jaar later nog steeds een ideologische kruistocht tegen de Oktoberrevolutie. Het boek 1917 is een beknopt werk over de geschiedenis van de Russische Revolutie, dat daarnaast ook ingaat over het mislukken van de Duitse Revolutie en de uiteindelijke isolatie en degeneratie van de Russische Revolutie, met het aan de macht komen van een contrarevolutionaire bureaucratie geleid door Josef Stalin. Het toont aan dat ondanks de latere degeneratie, de ervaringen van de Russische Revolutie uiterst relevant en actueel zijn.

▶ **Lees de boekbespreking op onze website!**
marxisten.nl

Verzending inbegrepen €14
Te bestellen via rekeningnummer:
NL36 TRIO 0197 7097 37
met vermelding 'Boek 1917'

ALLES GROEIT, BEHALVE DE LONEN

Nederland is weer helemaal uit de crisis, alles loopt weer op rolletjes. Dat is het officiële verhaal dat gepredikt wordt nu het kabinet-Rutte II de regeerperiode heeft weten af te maken, na jaren van impopulair bezuinigingsbeleid. Kabinet-Rutte III wordt nu geformeerd en de discussie richt zich amper op economische vraagstukken. De liberalen en christen-democraten zullen deze vraagstukken zoveel mogelijk depolitiseren, om vervolgens tegenstanders van politisering te betichten. De hobbels op de weg van de formatie zijn dan ook voornamelijk de 'ethische standpunten', waarover ChristenUnie en D66 uiteindelijk wel een akkoord zullen bereiken in naam van het 'nationaal belang'.

Ondanks de positieve groeicijfers die almaar benadrukt worden, zien de meer intelligente kapitalistische economen in dat het niet allemaal zo positief en stabiel is met de groei. Huizenprijzen stijgen, de werkloosheid daalt, winsten zijn bovengemiddeld hoog en inflatie is extreem laag. Eén factor gaat echter niet mee met de rest, de lonen. Na een decennialange standaardreflex van de vakbonden de schuld geven van 'onmogelijke looneisen', zijn de intelligentere geesten gaan inzien dat de loonstagnatie een gevaar aan het worden is. Het IMF, het Centraal Planbureau en De Nederlandsche Bank pleiten nu allemaal voor een inhaalslag voor de lonen. Het Financieel Dagblad heeft zich daar nu ook bij aangesloten. Deze laatste haalt cijfers aan van de OESO, waaruit blijkt dat de 'loonkosten per eenheid product' tussen 2008 en 2016 in Nederland slechts met 3,2% gestegen zijn. Ter vergelijking, in België was dit 7,2%, in Duitsland 10,4% en het gemiddelde voor het Eurogebied was 5,0%.

Binnen de heersende klasse is er echter geen unanimiteit over deze kwestie. De werkgeversorganisatie VNO-NCW klaagde steen en been in de Telegraaf over hoe zielig de werkgevers wel niet zijn, omdat het allemaal al onbetaalbaar zou zijn. De overheid zou de loonbelasting moeten verlagen, was het standaardantwoord. Uit cijfers van de OESO blijkt dat hoewel voor werkgevers de totale kosten iets gestegen zijn, deze stijging stukken lager is dan in andere landen. De VNO-NCW wil de meerwaarde niet delen met de overheid en de werknemers, dat is duidelijk. Echter, de intelligentere vleugel van de heersende klasse ziet in dat de huidige situatie niet houdbaar is op de lange termijn. Economisch gezien betekent het dat er geen stijging is van de consumptie door hogere reële lonen, enkel door krediet, hetgeen zeer speculatief en instabiel is. Daarnaast betekent het voor het Europees kapitalisme als geheel dat Nederland weet te groeien door de zwakkere economieën naar beneden te drukken. Een handelsoverschot in Nederland betekent namelijk een handelstekort elders. Het is echter niet puur economisch een probleem. Politiek gezien is het ook een probleem. Na jarenlange bezuinigingen en aanvallen op lonen en arbeidsvoorwaarden, willen mensen uit de werkende klasse nu eindelijk verbeteringen zien. Indien de lonen niet stijgen, zal dit het lage vertrouwen in de politieke en economische instituties verder laten dalen. Gezien het overschot aan politieke instabiliteit in de wereld, is een gecontroleerde loonstijging nu een minder kwaad voor de heersende klasse.

De realiteit is dat het beperkte Nederlandse herstel gebaseerd is op enkele factoren. Ten eerste, op een enorm exportoverschot, voornamelijk naar andere Europese landen. Om de export te laten groeien ten opzichte van de import, is het nodig om kosten te drukken en consumptie relatief te verminderen. Hieruit vloeit voor de werkgevers automatisch de noodzaak voort om lonen te drukken. Een andere belangrijke factor die bijdraagt aan het herstel is de nieuwe huizenzeepbel. Niets is geleerd van de huizenzeepbel van de jaren voor 2008. Huizenprijzen stijgen, krediet is weer volop beschikbaar (met extreem lage rentes). Het is inderdaad gebaseerd op krediet, de reële inkomens zijn er namelijk niet op vooruit gegaan. Het feit dat er al woningnood was terwijl er jarenlang praktisch niets gebouwd werd, betekent dat er nu een extreme, speculatieve piek in bouwactiviteiten is.

Een laatste factor voor het herstel is juist precies dat de lonen en arbeidsvoorwaarden tijdens de crisis uitgehold zijn. Op de korte termijn verergerde dit de crisis, doordat de consumptie als gevolg daalde. Nu is er echter sprake van een herstel op basis van laagbetaalde 'flexbanen'. Men verdient bijna niets, maar de werkloosheid is gedaald en de overheid is minder aan WW en Bijstand kwijt. Tegelijkertijd is de winstgevendheid voor de werkgevers flink verhoogd. Oftewel, een klein herstel heeft plaatsgevonden over de ruggen van de werkende klasse heen. Met de politieke instabiliteit in de wereld en de economische onzekerheid in de wereld, is de kans klein dat dit herstel aanhoudt. Een nieuwe globale economische instorting zal Nederland niet voorbijgaan, net als in 2008. In Nederland zelf zal een nieuwe crisis zich waarschijnlijk als eerste voordoen op de huizenmarkt.

De arbeidersbeweging zou zich dit alles moeten realiseren en de nodige conclusies trekken. De leiders van de Nederlandse arbeidersbeweging leven echter in het verleden en kiezen voor de weg van de minste weerstand, juist op het moment dat het nodig is om een grote correctie door te voeren. Het idee van een sociaal akkoord heerst nog steeds, ondanks dat het duidelijk is dat de werkgevers zich niet aan dit akkoord willen houden en overal de contracten hebben geflexibiliseerd. In plaats van zich almaar op de werkgevers te richten, is het noodzakelijk om het roer radicaal om te gooien. Tijd om een inhaalslag te maken op de lonen en het gevecht aan te gaan met de werkgevers. Dit is de enige manier om de leegloop van de FNV terug te draaien en de Nederlandse arbeiders bewuster te maken van hun situatie.

Zowi Milanovi

CATALONIË:
DE MASSA'S TREDEN OP DE VOORGROND

De brutale politierepressie slaagde er niet in het Catalaanse referendum te verhinderen: honderdduizenden maakten vastbesloten komaf met alles wat hen verhinderde om te gaan stemmen. Waar we in Catalonië getuige van waren was aan de ene kant het afschrikwekkende gelaat van het Spaanse regime, de zgn. 'transitie' aan het einde van het Franco tijdperk, en aan de andere kant de massamobilisatie en zelforganisatie van het Catalaanse volk om gebruik te maken van hun recht op zelfbeschikking.

De Spaanse staat had het Catalaanse referendum over onafhankelijkheid, goedgekeurd door een beslissing van het Catalaanse parlement, op 1 oktober ongrondwettelijk verklaard en probeerde het met alle mogelijke middelen tegen te houden. Het Spaanse bestel was reeds weken bezig met het aanklagen van Catalaanse verkozenen, het in beslag nemen van stembiljetten en verkiezingsmateriaal, het verhinderen van het ophangen van posters, het bedreigen van duizenden mensen met gerechtelijke stappen voor hun 'misdaad' deel te willen nemen aan het referendum, het aanhangig maken van een rechtszaak tegen diegenen die verhinderden dat de politie huiszoeking deed in Catalaanse overheidsgebouwen.

Comités ter verdediging van het referendum schoten als paddenstoelen uit de grond

Als reactie op de groeiende repressie ontstonden overal in dorpen en steden in Catalonië ondersteuningscomités om erop toe te zien dat de stembureaus zouden openen en dat het referendum kon plaatsvinden. De politiemachten (de lokale Catalaanse, de Spaanse en de militaire) hadden de opdracht gekregen alle gebouwen die zouden gebruikt worden als stembureaus te verzegelen en alle stembussen, mocht het referendum doorgaan, in beslag te nemen.

Vanaf vrijdagavond hielden duizenden (leraren, ouders, studenten, buurtbewoners) de scholen en hogescholen bezet, organiseerden er sportieve en culturele activiteiten om ervoor te zorgen dat de gebouwen openbleven en er op zondagmorgen kon gestemd worden.

Om 5 uur 's morgens waren reeds duizenden paraat aan de stembureaus en vervoegden diegenen die er de nacht hadden doorgebracht. Rond 6 uur waren er ten minste 200.000 verspreid over geheel Catalonië de stembureaus aan het bewaken, verspreid over lange wachtrijen. De brandweermannen van Barcelona waren in een meeting overeengekomen de stembureaus te verdedigen en 400 van hen gaven zich op als vrijwilliger. Ongeveer een twintigtal brandweerlieden van het Baskenland, onder leiding van een volksvertegenwoordiger van de linkse partij Bildu, kwamen hen versterken en reisden af naar Barcelona om een handje toe te steken. In het kleine stadje Riudaura had de burgemeester bevolen de deuren van de lokale school te verwijderen om de politie te verhinderen ze te verzegelen. De vereniging van Catalaanse boeren had verklaard dat ze van plan waren tractoren en andere landbouwwerktuigen te gebruiken om de stembureaus te blokkeren, zodat de politie ze niet kon bereiken. In de stad van Alcarras, Lleida, deden ze dit, wat je op deze beelden kunt zien.

Rond 6 uur arriveerde de Catalaanse politie - Mossos - bij verschillende stembureaus. Zij vroegen meestal wie er de leiding had ("wij allemaal" was het antwoord, in echte Spartacus-stijl) en toen ze de vele aanwezigen zagen beperkten ze zich tot het opnemen van een verklaring en vertrokken. Tegen 9 uur waren er (volgens een lokaal radiostation RAC) ongeveer een half miljoen mensen aanwezig in de stembureaus en de overgrote meerderheid had stembiljetten. Dat was nog een overwinning in een land waar meer dan 10.000 politiemensen opgetrommeld waren om de stembiljetten in beslag te nemen.

> **"DE VOORBIJE DAGEN ZAGEN WE EEN GLIMP VAN DE KRACHT VAN DE ARBEIDERSKLASSE, DOOR DE ACTIES VAN DE DOKWERKERS, BUSCHAUFFEURS EN ANDEREN."**

Op dat ogenblik echter kwamen de Spaanse politie en de Nationale politie aan bij verschillende stembureaus met de opdracht ze te sluiten en de stembiljetten in beslag te nemen, ondanks het feit dat honderden mensen nog in de rij stonden zowel binnen als buiten. Ze traden zeer brutaal op en vielen iedereen aan, mannen, vrouwen en kinderen en ook de ouderen bleven niet gespaard.

In de IES Pau Claris in Barcelona schrok de politie er niet voor terug de mensen van de trap de gooien en te stampen. Een vrouw die van de trap geduwd werd verklaarde dat de politie haar vingers één voor één had gebroken.
In de wijk Barceloneta in Barcelona voerde de politie een charge uit tegen een tiental mensen die aan een stembureau stonden en nam de stembiljetten in beslag.

De repressie bleef niet beperkt tot uitgekozen stembureaus in grote steden, maar greep ook plaats in kleine steden en dorpen overal in Catalonië. Ze gedroegen zich als een ware bezettingsmacht zoals in Sant Iscle, een stad van 1200 inwoners in de Maresme streek, waar ze met geweld een stembureau binnenvielen en de stembiljetten meenamen.

Méér dan 800 gewonden!

Aan het einde van de dag werden meer dan 800 gewonden geteld, waaronder een man die een rubberen kogel in zijn been kreeg (het gebruik ervan is verboden in Catalonië) en een oudere man die een hartaanval had toen hij uit een stembureau verdreven werd door de politie. Mensen probeerden zich geweldloos te verzetten, door hun handen in de lucht te steken of op de grond te gaan zitten. Op enkele plaatsen slaagden ze erin de politie terug te drijven zoals in de Nostra Llar school in Sabadell.

In Sant Carles de la Rapita, in de Ebro delta, liet een brutale politiecharge 45 mensen gewond achter. De woedende reactie van de bevolking was hen het dorp uit te jagen en te bekogelen met stenen.
De Nationale Garde werd ook verdreven uit Mont-Roig del Camp, in Terragona, door een kwade menigte van lokale bewoners. Hetzelfde gebeurde op verschillende plaatsen, in verschillende steden. Voor meer voorbeelden: zie hier en hier.

Gedurende de dag waren er enkele voorvallen waarbij de Catalaanse politie (die zich meer begrijpend opstelt) slaags geraakte met de Spaanse politie en de Nationale
Garde. Zelfs brandweerlieden die de stembureaus beschermden in Barcelona werden belaagd door de politie. In Barcelona blokkeerden sommige buschauffeurs en taxi's de doorgang van de politie.

Ondertussen trokken groepen fascistische betogers ongehinderd door de straten van Barcelona, die iedereen bedreigden die ze ervan verdachten voor het referendum te zijn. De politie had het natuurlijk te druk met het ineenslaan van mensen en het in beslag nemen van het stemmateriaal.

Ondanks al deze inspanningen was de poli-

tie slechts in staat om een klein deel van de stembureaus buiten werking te zetten, de meerderheid ervan bleef de gehele dag open, met lange wachtrijen mensen die hun democratisch stemrecht wilden uitoefenen.
Velen bleven in de stembureaus tot lang na sluitingstijd om de stembiljetten te verdedigen er erop toe te zien dat de telling plaats vond. Sommigen waren al op locatie sinds vrijdagavond, anderen arriveerden om 5 uur 's morgens.

90% Ja stemmers

Op het einde van de dag verzamelden zich duizenden mensen op de Plaça Catalunya om te wachten op de officiële uitslag van de stemming. Er werd een totaal van 2.262.424 stemmen uitgebracht (uitgezonderd de biljetten die door de politie in beslag waren genomen), en hiervan waren 2.020.144 ja-stemmen (90,09%) en 176.565 nee-stemmen (7,87%). We moeten hieraan toevoegen dat er 400 stembureaus werden gesloten door de politie, op een totaal van 770.000. De opkomst ligt rond de 42%, maar als we diegenen meetellen die verhinderd werden te stemmen komen we op 50%. Rekening houdend met de brutale repressie en sabotage van de politie (wat ook het verstoren van het elektronisch stemsysteem inhield) is dat een indrukwekkend mandaat voor een Catalaanse republiek. Ter vergelijking: tijdens de Catalaanse verkiezingen in 2015 stemden 1.957.348 voor die partijen die pro onafhankelijkheid waren.

De Catalaanse regering heeft reeds aangekondigd dat ze met deze uitslag binnen de 48 uur naar het parlement zal gaan om er de verklaring van onafhankelijkheid te bediscussiëren. Maar tegenover de sterke oppositie van de Spaanse staat zal een onafhankelijkheidsverklaring enkel kans maken wanneer de Catalanen massaal gemobiliseerd worden, en de beweging zoals we die nu zagen voortgezet wordt.

Maandag 2 oktober zijn er werkonderbrekingen voorzien op het middaguur en openbare bijeenkomsten in protest tegen de repressie. Een aantal kleinere vakbonden (CGT, COS, IAC, USTEC) hebben opgeroepen tot een nationale staking op 3 oktober. Nu reeds heeft de Democratische Vereniging van Organisaties (waaronder de twee grote vakbonden, de huurdersvereniging, andere culturele en middenveldorganisaties) zich hierbij aangesloten en willen zij een "economische blokkade".

Een algemene staking voorbereiden

De antikapitalistische, pro-onafhankelijke partij CUP heeft ook opgeroepen om een algemene staking te organiseren. Eén van hun woordvoerders de Catalaanse volksvertegenwoordiger Anna Gabriel verklaarde het volgende: "De verdedigingscomités zouden niet ontmanteld moeten worden, maar gebruikt om de algemene staking te organiseren en te functioneren als een embryo van volksmacht."

Dit is de correcte manier om verder te werken. De verdedigingscomités zouden moeten vervellen naar stakingscomités en mobiliseren om de strijd voor een Catalaanse republiek verder te zetten. Zij zouden een lokaal en regionaal netwerk moeten vormen. Een algemene vergadering bestaande uit afgevaardigden van de verschillende comités zouden democratisch de discussie over de te volgen weg moeten voeren. We kunnen er niet op vertrouwen dat de Catalaanse regering of de PDCAT zo ver zullen willen gaan. Hun strategie bestaat er vooral in een appel te doen aan Europa om te bemiddelen. Het Catalaanse volk kan enkel op zichzelf rekenen, niet op een kapitalistisch Europa dat het Griekse volk verpletterde toen ze tegen het Memorandum stemden.

De voorbije dagen zagen we een glimp van de kracht van de arbeidersklasse, door de acties van de dokwerkers, buschauffeurs en anderen. Wanneer het goed georganiseerd is kan een algemene staking op 3 oktober Catalonië plat leggen. Om dat mogelijk te maken moeten we die lagen van de arbeiders die nog niet overtuigd zijn, aan onze kant krijgen. Dat is enkel mogelijk wanneer de Catalaanse republiek een anti-bezuinigings, anti-corruptie en antikapitalistisch programma voorstaat, iets wat de PDCAT niet kan en wil doen.

De arbeidersklasse van Catalonië heeft een natuurlijke bondgenoot in de arbeidersklasse van de rest van Spanje. Er zijn reeds zaterdag en zondag tienduizenden Basken op straat gekomen. In Madrid liep het centrale plein vol met duizenden, in solidariteit met het Catalaanse volk en in vele steden en dorpen doorheen Spanje waren er demonstraties. De leiders van Podemos en Verenigd Links hebben reeds opgeroepen tot het ontslag van de Spaanse president Rajoy. Dat is zeer positief, maar onvoldoende. Zij zouden onmiddellijk een oproep moeten lanceren voor massabijeenkomsten in alle hoofdsteden van de provincies en een solidariteitsstaking op 3 oktober. De strijd voor een Catalaanse republiek, een enorme uitdaging van het 1978 bewind, zou moeten gezien worden als een mogelijkheid om het regime doorheen Spanje ten val te brengen. In werkelijkheid is het bewind van Rajoy enorm zwak, geplaagd door corruptieschandalen en afhankelijk van de Baskische burgerlijke nationalisten voor een parlementaire meerderheid. Wanneer ze genoeg onder druk staat zal ze niet standhouden.

De komende dagen zullen we getuige zijn van onvermoede pogingen van delen van de Spaanse, Catalaanse en Europese burgerij om tot een onderhandelde oplossing te komen. Ze zijn allemaal doodsbang van de beweging die zij ontketend hebben. Om weerstand te bieden aan al dat gemanoeuvreer moet de Catalaanse arbeidersklasse in het offensief blijven. De algemene staking is hiervan de eerste stap.

Jorge Martin

ROBOTS IN DE HAVENS:
BANENSLOPERS OF BEVRIJDENDE TECHNOLOGIE?

Door de toenemende automatisering van de havens in Rotterdam gaan er binnen de FNV stemmen op voor de invoering van een "robottaks". Een belastingheffing op robots zou de oplossing moeten zijn voor het in stand houden van de welvaartsstaat bij een stijgende werkloosheid door automatisering, zonder de groeiende kosten door te berekenen op de loonbelasting.

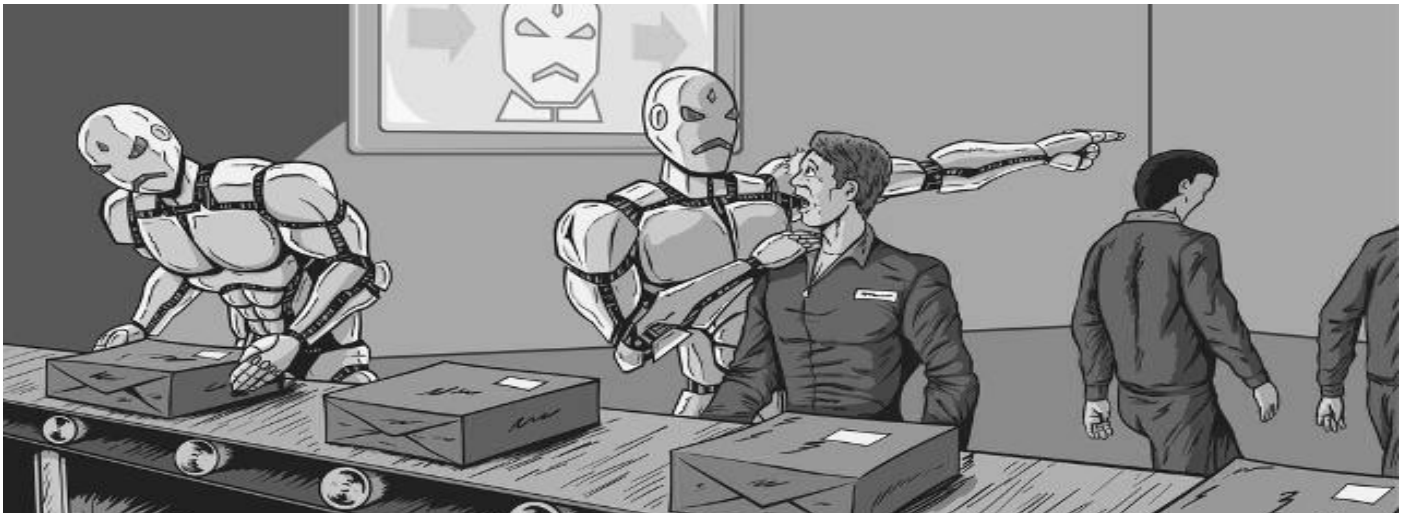

De roep om een robottaks is ook hoorbaar buiten de vakbond. Verschillende politici en mensen uit het bedrijfsleven maken zich zorgen over de gevolgen van automatisering voor de samenleving. Zo pleitten de Franse presidentskandidaat Benoît Hamon en miljardair Bill Gates ook voor de invoering van een belasting op robots, en roept men om vergelijkbare redenen op tot de invoering van het basisinkomen.

In een studie uit 2013 kwamen onderzoekers Michael Osborne en Carl Frey van de universiteit van Oxford tot de conclusie dat 47% van de banen in de VS in de komende twintig jaar het risico lopen te verdwijnen door automatisering. Hun onderzoek liet zien dat laaggeschoold werk in de transport en logistiek, en kantooradministratie het meeste risico loopt om geautomatiseerd te worden. Maar ook banen in de dienstensector zijn kwetsbaar voor automatisering.

In de Rotterdamse havens is de robotisering al in volle gang. De kranen van APM Terminals op de Tweede Maasvlakte laden en lossen de containers automatisch van de schepen. Op afstand wordt er op beeldschermen gecontroleerd of alles goed gaat. Containers worden door robotvoertuigen naar vrachtwagens vervoerd. Men verwacht de komende jaren nog meer technologische ontwikkelingen. Zo zullen slimme schepen hun eigen vaarroute kiezen, waardoor baggeren overbodig wordt. Ook de inspectie en het onderhoud van schepen kan goedkoper en veiliger met robots.

Volgens Niek Stam van FNV Havens verdwijnen er op den duur honderden banen in de havens. Het gaat dan vooral om werk van laagopgeleiden. "In mijn ogen zijn robots niets anders dan banenslopers. Het werk wordt als het ware naar boven geduwd. Onder aan de arbeidsmarkt is er een overcapaciteit en daar vind je prijsdemping en werkloosheid", aldus Stam.

Het is echter niet helemaal terecht om de robotisering op zichzelf als schuldige aan te wijzen voor de stijgende werkloosheid en ongelijkheid. Het is belangrijk om te kijken naar hoe technologie wordt ingezet onder het kapitalisme. De onderlinge concurrentiestrijd tussen kapitalisten om grotere winsten, dwingt individuele kapitalisten tot het constant terugbrengen van kosten en het verkopen van producten tegen lagere prijzen. Dit doen zij door de productiviteit te verhogen door onder andere arbeid te vervangen door machines. Op deze manier ontstaat wat Karl Marx een "kunstmatige overbevolking" van werklozen noemde.

Robots zijn dus "banenslopers" dankzij het kapitalistisch systeem. Technologie wordt op een anarchistische, ongeplande manier ingezet, waardoor massawerkloosheid ontstaat. En dit leidt ertoe dat de groep werkenden steeds verder onder druk wordt gezet door lagere lonen en langere werkdagen. Deze contradictie toont aan dat er slechts sprake is van een kunstmatige overbevolking. In de samenleving is er genoeg werk voor iedereen, maar het is niet in het belang van het kapitaal om iedereen aan het werk te hebben.

Onder het kapitalisme wordt technologie dus vooral ingezet voor de belangen van de individuele kapitalist, en niet voor de samenleving als geheel. De werkende klasse heeft geen controle over de manier waarop technologie wordt ingezet. Een belasting op het gebruik van robots door bedrijven zou in theorie kunnen bijdragen aan het bijeen houden van de verzorgingsstaat. Hervormingen als de verzorgingsstaat in Nederland zijn binnen het kapitalisme echter uitzonderingen, en zijn de afgelopen decennia langzaamaan ontmanteld als gevolg van een offensief van de kapitalisten. In de huidige neergaande fase van het globale kapitalisme is een maatregel als de robottaks geen oplossing. Indien deze wel wordt doorgevoerd, zal het enkel technologische innovatie tijdelijk vertragen, in plaats van deze innovatie beter te gebruiken voor sociale doeleinden.

De tijd is juist aangebroken om te strijden voor een socialistisch alternatief. Wanneer de productiemiddelen in handen zijn van de werkende klasse en onder democratische controle staan, heeft de werkende klasse ook de controle over de inzet van technologie. Innovaties op het gebied van robotisering kunnen dan juist ingezet worden ten bate van de samenleving als geheel, zonder dat dit ongelijkheid en werkloosheid veroorzaakt. Er kan meer prioriteit worden gegeven aan het automatiseren van gevaarlijk werk zoals het inspecteren van schepen, en technologie die voor minder milieubelasting zorgt, zoals zelfvarende schepen die het uitbaggeren van vaarroutes overbodig maken.

Door het verkorten van de werkweek met behoud van inkomen, kan het werk verdeeld worden en is werkloosheid verleden tijd. Naarmate de technologische vooruitgang verder leidt tot minder werkgelegenheid, kan de werkweek nog verder omlaag worden gebracht. Dit alles kan gerealiseerd worden als de grootste banken en multinationals, waaronder de terminalbedrijven in het havengebied, genationaliseerd worden en onder democratische controle en zelfbestuur van de werknemers worden gebracht.

Renze Post

SOLIDAIR MET DE VENEZOLAANSE REVOLUTIE!
VERDEDIG DE REVOLUTIE TEGEN OPPOSITIEGEWELD!

De crisis in Venezuela bedreigt de verworvenheden van de Bolivariaanse revolutie. Nadat president Maduro verkiezingen voor een Grondwetgevende Vergadering op 30 juli aankondigde, riepen de VS en EU op tot het niet erkennen van deze Vergadering. Wij zijn daarentegen solidair met de Venezolaanse revolutie!

De Grondwetgevende Vergadering werd vooraf reeds niet erkend door de VS en de EU. De Venezolaanse oppositie boycotte de verkiezingen, om vervolgens te claimen dat de vergadering enkel uit Maduro's handlangers bestaat. 'Westerse democraten' willen nu dus harde maatregelen tegen een land omdat het democratische verkiezingen heeft georganiseerd.

Venezuela op een kruispunt

De Venezolaanse revolutie was jarenlang een voorbeeld voor de onderdrukte massa's wereldwijd. Onder leiding van president Hugo Chávez werd de olierijkdom van het land gebruikt om te investeren in onderwijs en gezondheidszorg voor de arme massa's. Deze massa's hebben de Venezolaanse revolutie jarenlang beschermd tegen alle pogingen van de contrarevolutionaire oligarchie om de macht terug te pakken, onder andere via een mislukte staatsgreep in 2002.

De revolutie werd echter nooit voltooid. Chávez was een moedig revolutionair, maar geen marxist. Revolutionaire maatregelen werden afgewisseld door compromissen met de oligarchie, verkeerdelijk denkend ze op die manier te kunnen neutraliseren. De reactionaire oligarchie heeft nog steeds controle over de economie, wat de huidige economische sabotage mogelijk heeft gemaakt. Het oude bureaucratische staatsapparaat vormt eveneens een obstakel. Ondanks oproepen van Chávez om dit apparaat te vervangen door de heerschappij van democratische gemeenschapsraden, blijft dit apparaat met al haar corruptie en bureaucratie, nog steeds intact.

"ONZE STEUN VOOR DE REVOLUTIE BETEKENT ABSOLUUT NIET DAT WIJ HET BELEID VAN PRESIDENT MADURO STEUNEN."

Indien een revolutie slechts half voltooid wordt, bestaat er steeds de dreiging dat ze op brutale wijze weer wordt teruggedraaid. Dat zien we nu gebeuren. Na de dood van Chavez in 2013, zijn de rechtse oppositie en de oligarchie op ramkoers om de verworvenheden van de revolutie terug te draaien. De oppositie is wel nog steeds verdeeld. Een deel (Ramos Allup en Julio Borges) wil geleidelijk het staatsapparaat heroveren, een ander deel (hardliners zoals Freddy Guevara en Maria Corina Machado) wil via gewelddadige demonstraties de regering van Maduro tot aftreden dwingen en een staatsgreep van het leger uitlokken.

Door de dalende olieprijs verergerde de situatie nog en stortte de economie in elkaar. Het zogenaamde model van 'petrosocialisme' werd onhoudbaar. De oliegelden werden gebuikt om voedselproducten te importeren en de boycot door de oligarchen, die niet akkoord gingen met economische regulering, tegen te gaan. Nu de olie-inkomsten slinken, staat Venezuela op een kruispunt. Niet het socialisme heeft gefaald, maar wel de poging het kapitalisme te hervormen en het ten voordele van de massa's te doen functioneren.

Maduro's politiek

Onze steun voor de revolutie betekent absoluut niet dat wij het beleid van president Maduro steunen. Maduro heeft de afgelopen periode concessies gedaan aan de 'gematigde' vleugel van de oppositie en het binnen- en buitenlandse bedrijfsleven. Deze toegevingen hebben niets opgelost. Integendeel, het is een pro-kapitalistische koers die de verworvenheden van de revolutie afbouwt, terwijl de oppositie niet eens aan de macht is.

Het tekort aan olie-inkomsten wordt 'opgelost' door het bijdrukken van geld, wat voor hyperinflatie heeft gezorgd. De grootste slachtoffers daarvan zijn de werkende massa's en de armen, die hun koopkracht zien verdampen. Maduro heeft bovendien prioriteit gegeven aan het betalen van buitenlandse schulden, boven het importeren van voedsel en medicijnen, wat de situatie heeft verergerd en tot demoralisatie onder de massa's heeft geleid.

Revolutie of contrarevolutie

De oppositie heeft geweigerd aan de verkiezingen voor de Grondwetgevende Vergadering deel te nemen. Bovendien heeft ze de hele stembusgang zoveel mogelijk gesaboteerd. De toegang tot stemlokalen werd geblokkeerd, kiezers geïntimideerd, stemmachines vernield en een lid van de Nationale Garde kwam om het leven toen hij kiezers probeerde te beschermen. Op de dag van de verkiezingen kwamen 10 tot 15 mensen (waaronder een kandidaat) door oppositiegeweld om het leven.

Dit alles komt bovenop de maandenlange gewelddadige acties van de Venezolaanse oppositie, met wegblokkades, brandstichtingen in en rond openbare gebouwen en het aanvallen van mensen 'die eruit zien als chavistas'. Het trieste hoogtepunt was het levend verbranden van José Figuera, een jonge zwarte man die er door een racistische straatbende van verdacht werd een chavist te zijn. De oppositieactivisten zijn voornamelijk jongeren uit de hogere middenklasse met een flinke dosis klassenhaat jegens chavisten uit de arbeiderswijken.

De verkiezing van een Grondwetgevende Vergadering is een antwoord op de onhoudbare situatie, ontstaan uit de strijd tussen het sinds 2015 door de oppositie gedomineerde parlement en de regering Maduro. In 2016 resulteerde die tegenstelling in een mislukte afzettingsprocedure van Maduro.

De Grondwetgevende Vergadering kan enkel een oplossing zijn voor de problemen in Venezuela indien ze revolutionaire maatregelen neemt. Zonder onteigening van de oligarchie en het grootgrondbezit, onder controle van de arbeiders en boeren, zal er niets fundamenteel veranderen. Enkel op die manier kan een nieuwe impuls worden gegeven aan de revolutie. Als ze een duidelijke uitweg worden geboden, blijft de mobilisatiekracht van de Chavisten vele malen groter dan die van de oppositie. Als de Grondwetgevende Vergadering zich beperkt tot bureaucratische manoeuvres, zal ze enkel een vrijgeleide zijn voor de oppositie om het land verder te destabiliseren. Daarna zullen ze de chaos die ze zelf gecreëerd hebben, aangrijpen om zogezegd "te bewijzen dat socialisme niet werkt".

Erik Demeester

FASCISME IN NEDERLAND

Met de verkiezingswinst van de PVV en de groeiende populariteit van Thierry Baudet, waarschuwen sommigen ter linkerzijde voor een 'wedergeboorte van het fascisme'. Hoewel we de grootst mogelijke tegenstanders zijn van de racistische haatzaaierij van Wilders en Baudet, zijn we het niet eens met deze analyse. Als Marxisten vinden we het belangrijk om een serieuze analyse te geven en die niet te vervangen door bangmakerij en overdrijvingen.

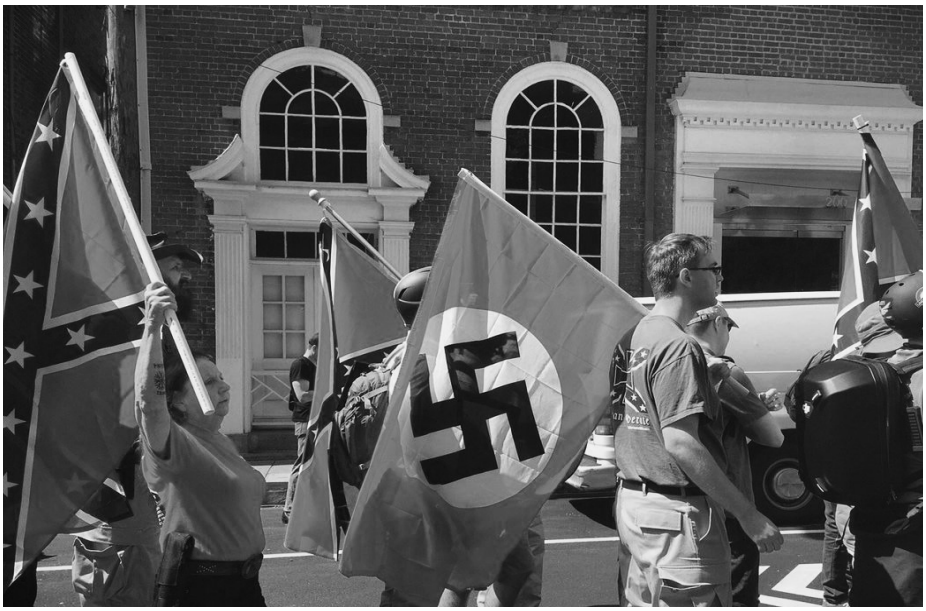

Tijdens de verkiezingen in maart van dit jaar groeide de aanhang van Geert Wilders, maar ook van de nieuwkomer Thierry Baudet die twee zetels wist te bemachtigen in de Tweede Kamer. Dit werd alarmerend ontvangen door miljoenen mensen binnen, maar ook buiten Nederland. Samen met de verkiezing van Donald Trump en de opkomst van Marine Le Pen tijdens de Franse verkiezingen, waarschuwden sommigen voor een 'wedergeboorte' van het fascisme. Als Marxisten, vinden we het belangrijk om een serieuze analyse te geven en die niet te vervangen door bangmakerij en overdrijvingen.

Behalve de opkomst van de hierboven genoemde politici, zijn er nog vele andere rechtse partijen in Europa die aan het groeien zijn. Daartegenover zien we vaak binnen de liberale en radicale kringen dat deze individuen en bewegingen worden beschreven als fascistisch. Ook aan de linkerkant is deze beschrijving overgenomen. Een voorbeeld zijn de slogans die tijdens de demonstraties worden geroepen, zoals: "Stop Geert Wilders! Toen niet, nu niet, nooit meer fascisme!". Dit geldt ook voor de demonstraties tegen Trump en Le Pen. Natuurlijk zijn we voor een tegengeluid tegen fascisten, maar deze hysterie over de "opkomst van fascisme" is erg alarmistisch en laat een volledig verkeerd begrip zien van de echte situatie waar we mee te maken hebben. De term "fascist" wordt te makkelijk gebruikt als een vorm van scheldwoord tegen allerlei reactionaire politici, in plaats van om een nuchtere beoordeling te geven van de situatie. Dit brengt ons tot de vraag: wat is het fascisme precies? En wanneer kan het aan de macht komen?

Lessen uit de geschiedenis

Het fascisme ontstond in Italië onder leiding van Mussolini aan het begin van jaren '20, om zich daarna naar meer landen te verspreiden, zoals Spanje en Duitsland. Duitsland, met Hitler als bekendste fascistische dictator, is het belangrijkste voorbeeld en zal daarom hier verder worden beschreven. We kennen allemaal het verhaal van de jongen die wolf riep. Wanneer het echte gevaar verschijnt, zal niemand het geloven. Deze fout werd gemaakt door de Duitse Communistische Partij tegen het einde van de jaren '20. Ze beschreven elke kapitalistische partij als "fascistisch" en maakten geen enkel onderscheid. Erger nog, ze beplakten zelfs het label van fascist op reformistische arbeidersorganisaties zoals de SPD, en noemden hen "sociale fascisten". Dit bracht zoveel verwarring onder de Duitse arbeidersbeweging dat het resulteerde in een splitsing binnen de arbeidersklasse, die hierna ten onderging aan de macht van Hitler. Dit terwijl een verenigd front van arbeidersorganisaties het fascisme had kunnen stoppen.

Trotski's analyse van het fascisme is hierbij ontzettend belangrijk. Hij maakt een duidelijk onderscheid tussen de reactionaire staatsvormen en wat de kenmerken van het fascisme zijn. Die vinden we terug in het voorbeeld van Duitsland in de jaren '30. Trotski beschreef dat de oorsprong van het fascisme lag in de situatie in Europa voordat Hitler aan de macht kwam. De Russische Revolutie van 1917 had invloed op vele landen in Europa, waaronder ook Duitsland. De Duitse revolutie vond als gevolg plaats in 1918, maar door het verraad van de reformistische SPD ontstond er een contrarevolutie. Het bijna verliezen van hun macht was een grote schrik voor de bourgeoisie (de heersende klasse).

De kleinburgerij, die voornamelijk bestaat uit winkeleigenaren, vakmannen en grote boeren, was geruïneerd door de oorlog en de latere crises van 1923 en 1929. Hierdoor was zij vatbaar voor fascistische retoriek voor orde, en wilde ze een einde aan de chaos van stakingen, demonstraties, etc. De leiding van de werkende klasse had zelf gefaald een socialistisch alternatief te bieden aan de kleinburgerij en hierdoor had de bourgeoisie de mogelijkheid om die te overtuigen tot het fascisme als oplossing voor hun problemen. Dit resulteerde in het einde van de georganiseerde arbeidersbeweging. Het risico op nog een poging tot revolutie was veel te groot. Om dit volledig uit te sluiten werden hun rechten afgepakt; vakbonden werden verboden, hoofdkantoren werden zelfs afgebrand, communistische en socialistische partijen en linkse nieuwsbladen werden allemaal aangevallen. De kleinburgerij was de klasse die Hitler naar voren bracht als oplossing en hem heeft gesteund, niet de werkende klasse. Zoals Trotski zei: "De echte basis (voor fascisme) is de kleinburgerij".

De crisis van de kapitalistische staat

Het is duidelijk dat deze kenmerken niet gelden voor Trump, Le Pen en Wilders. Ze kunnen wel fascistische sympathieën hebben, zoals Baudet en zijn partij Forum voor Democratie, die volgens de Nederlandse Volksunie (NVU)-voorman Constant Kusters zelfs met de organisatie heeft samengewerkt. Echter, deze politici zijn niet uit op een fascistische dictatuur of zelfs als ze dat waren, zal het ze niet lukken om de georganiseerde arbeidersbeweging stuk te slaan (met name om een revolutie te voorkomen). Zij vinden vooral hun aanhang in een achtergesteld deel van de arbeidersklasse. Een deel van de kleinburgerij steunt de rechtspopulisten, met name de midden-

standers die gericht zijn op de nationale markt. Echter, deze politici zijn niet het meest geliefd onder de kapitalisten. Zij zagen liever Hillary Clinton winnen, en wilden daarnaast geen Frexit en Nexit waar Le Pen en Wilders voor pleitten. De kapitalisten houden het liever bij de centrumpartijen of gewone rechtse partijen, wat meer stabiliteit zou brengen dan de versterkte polarisatie die zich nu aan het ontwikkelen is.

"HET FASCISME KOMT DUS ALLEEN VOORT UIT EEN KAPITALISTISCHE CRISIS, WANNEER HET GEVAAR VOOR EEN SOCIALISTISCHE REVOLUTIE ZO GROOT IS GEWORDEN DAT DIT ALS LAATSTE REDMIDDEL OVERBLIJFT."

Een dictatuur zou in deze tijden eigenlijk meer stabiliteit bieden voor de bourgeoisie dan deze turbulente tijden binnen de democratie, waarom kiest de heersende klasse daar dan niet voor? Om die vraag te beantwoorden is het belangrijk te begrijpen dat de keus niet snel naar een dictatuur gaat als regeringsvorm, omdat een 'democratisch' systeem (met een verscholen dictatuur van de banken en grote bedrijven) een veel goedkopere en stabielere staatsvorm is dan een 'open' dictatuur. Vooral het fascisme is riskant. Als een land namelijk fascistisch wordt, betekent dit niet enkel dat de vormen en methoden van regeren veranderen, maar vooral dat de arbeidersorganisaties grotendeels gebroken worden. Er wordt een systeem van administratie opgezet dat diep geworteld is in de massa's en alle onafhankelijke acties van de werkende klasse onmogelijk maakt. Het fascisme komt dus alleen voort uit een kapitalistische crisis, wanneer het gevaar voor een socialistische revolutie zo groot is geworden dat dit als laatste redmiddel overblijft. Zoals Trotski zei: "Op een ogenblik dat de "normale" politionele en militaire middelen van de burgerlijke dictatuur, samen met hun parlementaire rookgordijnen, niet langer volstaan om de samenleving in een staat van evenwicht te houden, wordt teruggegrepen naar een fascistisch regime."

In de jaren '20 en '30 maakte de klasse van de kleinburgerij een veel groter deel uit van de maatschappij dan hedendaags. De werkende klasse is nu veel groter en sterker dan ooit, dit komt ook door de afname in boeren. Volgens de database van NationMaster bijvoorbeeld maakten de boeren in Duitlsand in 1930 21% uit van de arbeidskrachten, tegenwoordig is dat maar 2.8%. De banen die toen behoorden tot de middenklasse, zoals bankmedewerkers, ambtenaren en docenten zijn ook steeds meer geproletariseerd. De studenten, die voor de oorlog overweldigend fascistische sympathiën hadden, staan nu sterk aan de kant van de werkende klasse en zijn links georiënteerd. Voor het zegevieren van fascisme of van een reactionaire dictatuur is er een bepaalde balans van de klassen nodig. Hedendaags is deze balans dus niet in het voordeel voor het fascisme, het zal hierom te riskant zijn om nu voor het fascisme te kiezen, omdat het enorme woede zou uitlokken en oppositie van een sterke werkende klasse.

Gebrek aan socialistisch alternatief

Echter, dat Trump, Le Pen en Wilders geen fascisten zijn, betekent natuurlijk niet dat er op dit moment geen fascisten bestaan. Recent hebben we nog het incident gezien in Charlottesville in de Verenigde Staten, waar een fascist met zijn auto inreed op een groep antifascistische demonstranten en daarbij een dode en 19 gewonden heeft veroorzaakt. Deze fascisten zijn niet officieel verbonden aan Trump, maar door zijn winst is er wel een groeiende zelfverzekerdheid onder de fascistische groepen. Dat is het gevaar wanneer uiterst rechts een podium krijgt en hun racistische taal beschermd wordt onder de norm "vrijheid van meningsuiting". Dit kan dus ook in Nederland gebeuren. Mocht Thierry Baudet of Geert Wilders verder aan kracht winnen, dan zal de groei en zelfverzekerdheid bij de fascistische groepen, ook al zijn die niet direct gebonden aan hen, voortgezet worden en hierdoor zullen zij dan vaker linkse demonstraten of minderheden aanvallen of intimideren.

Dit is wat voorkomen moet worden voordat het gaat escaleren. Dit kan alleen door een sterk socialistisch alternatief te bieden aan de werkende klasse, maar dat ontbreekt in Nederland. De SP zou de aangewezen partij zijn om deze rol tot zich te nemen. Maar in plaats van dat de SP een duidelijk tegengeluid laat horen tegen Wilders, houden ze zich stil. Erger nog, ze spreken soms zelfs in zijn taal om zijn eventuele stemmers voor zich te winnen, in plaats van om de jeugd achter zich te krijgen met revolutionaire taal. Dat is een ontzettend grote fout. Niet alleen verliezen ze hierbij hun eigen geloofwaardigheid als 'socialistische' partij, maar deze strategie is volledig zinloos gebleken. De PVV er niet kleiner op geworden, maar groter, terwijl de SP een zetel verloren heeft. De voornaamste reden dat mensen stemmen op Geert Wilders is omdat hij zich op demagogische wijze als 'anti-establishment' presenteert, zoals dat door zijn stemmers wordt gezegd: 'Wilders durft wél iets over het falende systeem te zeggen'. Hij zegt ook "de burgers weer macht te geven", wat ook Baudet beweert te willen doen. De oorzaak van de problemen die de bevolking heeft wordt dan zo onterecht bij de migranten geplaatst, zeker met de vluchtelingencrisis van 2015. Een partij die met een socialistische analyse een sterk alternatief kan bieden aan de werkende klasse ontbreekt. Het risico dat het reformistische gedrag van de SP met zich meebrengt, is dat het rechts-populisme van Wilders en Baudet groter wordt. Er zijn hier meer consequenties aan verbonden dan dat waar de SP perspectief op heeft.

Mocht de aanhang van Geert Wilders, Thierry Baudet of rechts in het algemeen, alleen maar groeien, dan kunnen we dat ook verwachten van de fascistische groepen binnen Nederland. Dit hoeft niet per sé in aantallen, maar zeker in zelfverzekerheid en in sympathisanten. Laten we duidelijk zijn: marxisten zijn geen voorstanders van geweld. We begrijpen dat wanneer de werkende klasse haar eigen kracht realiseert, niks op aarde haar kan stoppen. Een vredige, bloedeloze revolutie is echt mogelijk. Maar we zullen niet stilstaan wanneer onze kameraden beledigd, vernederd, aangevallen, vermoord worden of tot het punt van zelfmoord komen. De arbeidersbeweging moet geweld of dreiging tot geweld met de overweldigende kracht van het verenigde werkende klasse bevechten. Daarbij horen ook solidariteitsstakingen en zelfverdedigingsorganisaties die als beveiligers zullen dienen van onze kameraden.

Vecht tegen het fascisme, vecht tegen het kapitalisme!

Kapitalisme is nu in crisis, de situatie is erg voordelig voor het groeien van revolutionaire ideeën. Demonstraties, manifestaties en andere evenementen zijn nu in een groeiend aantal landen aan de orde van de dag. We leven in een tijdperk waarin we revolutionaire explosies kunnen verwachten. Het zijn deze gebeurtenissen waar we op voorbereid moeten zijn, ook in landen waarin nu relatief weinig gebeurt, zoals Nederland. In een van Trotski's laatste artikelen geschreven in 1940, geeft hij het volgende advies:

"Geen bezigheid is meer onwaardig dan het speculeren of we erin slagen om een krachtig revolutionaire leiders partij te creëren. Vooruit ligt een gunstig perspectief, die alle rechtvaardiging geeft voor revolutionair activisme. Het is nodig om de mogelijkheden te gebruiken die openstaan en de revolutionaire partij op te bouwen."

Dit blijft de belangrijkste taak. De perspectieven voor een revolutie hebben nooit zo voordelig gezien dan vandaag de dag. Een sterke Marxistische organisatie is daarom essentieel om op te bouwen en dat is wat we doen. Wanneer de werkende klasse de macht pakt, zal het kapitalisme en fascisme alleen nog maar in de geschiedenisboeken te vinden zijn.

Lubna Badi

MYTHEN OVER HET MARXISME

"DE LOONKLOOF TUSSEN MANNEN EN VROUWEN IS VERLEDEN TIJD."

Er wordt vaak gezegd dat seksediscriminatie op de werkvloer een mythe is of een fenomeen van het verleden, zeker met de introductie van de wet voor 'gelijke beloning' in 1980. Maar dit is zeker niet het geval. Momenteel ligt de loonkloof tussen mannen en vrouwen op 19%, waar de meeste vrouwen werken in een onzekere dienstensector. In Nederland is de loonkloof vooral het grootst in het onderwijs en gezondheidszorg.

Zoals we zien heeft er zelfs met deze wet 'gelijke beloning' geen significante verandering plaatsgevonden in het verschil in lonen tussen mannen en vrouwen. Nog steeds is deze eis van 'gelijk loon = gelijk werk' relevant. Dit onthult dat er een diepgeworteld probleem is dat niet kan worden opgelost door wetten en akkoorden. Maar wat is dit probleem?

Het feit is dat het drukken van lonen voor toenemende winsten, een onafscheidelijk onderdeel is van het kapitalisme. Toen vrouwen deel uit gingen maken van de arbeidskrachten, werden ze behandeld als goedkope arbeid, ze werden betaald met wat de fabriekseigenaar ervoor over had en ze werden belemmerd om zich aan te sluiten bij een vakbond, aangezien ze werden afgeschilderd als een bedreiging voor de mannelijke arbeiders. Deze ongelijkheid werd gerechtvaardigd door een overdrijving van de biologische verschillen tussen de seksen. Vandaag de dag leeft dit voort met de veronderstelling dat sommige soorten laagbetaalde banen 'vrouwenwerk' zijn.

Kapitalisme kan alleen bestaan door het creëren van zoveel mogelijk winst en een manier om dit voor elkaar te krijgen is door het absolute minimum te besteden aan de kosten voor de arbeidskrachten. Een systeem zoals dit zal nooit complete gelijkheid accepteren, maar zal door blijven gaan met het creëren van kunstmatige verdeeldheid binnen de werkende klasse, al dan niet op geslacht, dan wel op ras, nationaliteit, geloof, etc. De eis voor gelijke lonen voor vrouwen is, samen met betere zwangerschapsverlof en kinderopvang, onafscheidelijk van de klassenstrijd en de emancipatie van de werkende klasse als geheel.
Marxisten vechten voor de bevrijding van de werkende klasse zodat alle vrouwen bevrijd zullen worden van deze uitbuiting van een door mannen gedomineerde samenleving onder het kapitalisme.

Lubna Badi

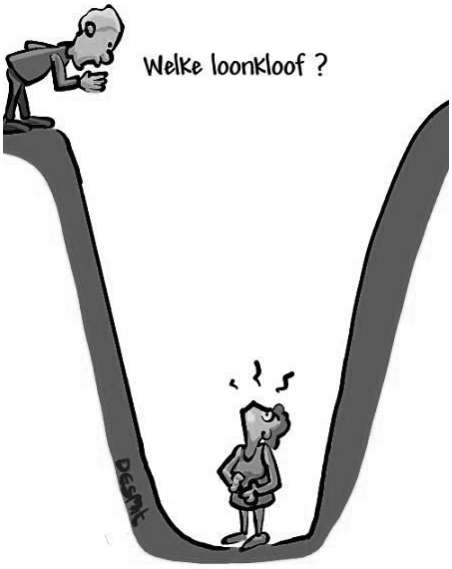

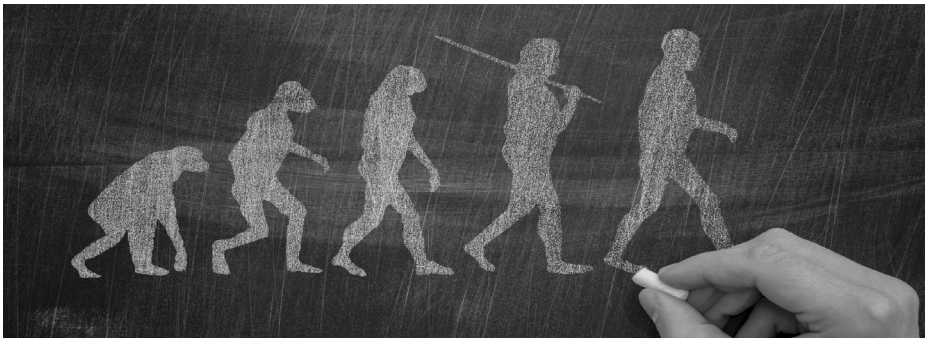

GAAT SOCIALISME TEGEN DE MENSELIJKE NATUUR IN?

Vaak wordt tegen socialisme het argument gebruikt dat het niet samen zou gaan met de menselijke natuur. Mensen zouden van nature hebzuchtig en individualistisch zijn, dus in een systeem zonder eigendom en ongelijkheid zouden mensen niet functioneren. Deze mythe is o.a ontstaan doordat we gewend zijn aan het systeem waarin we nu leven, het kapitalisme, waarin mensen geconditioneerd worden om individualistisch te zijn en daar ook nog eens toe worden gedreven door de schaarste die gecreëerd wordt. Ook wordt Darwins principe van 'survival of the fittest' verkeerd begrepen.

Maar als we dieper op de menselijke natuur ingaan en de oorzaak zoeken van de individualistische eigenschappen van de moderne mens, dan zien we dat deze argumenten niet geldig zijn. Zoals Marx en Engels zeiden is het de materialistische wereld die ons bewustzijn vormt, ofwel de dominante productiewijze heeft invloed op hoe de mens de wereld waarneemt, in ons geval het kapitalisme.

Mensen zijn nooit de grootste of sterkste diersoort op de wereld geweest, maar door samenwerking hebben ze verschillende tijdperken kunnen overleven en zich aangepast aan de meest extreme omgevingen. Deze samenwerking heeft geleid tot de ontwikkeling van complexe talen en een evolutionair voordeel van een intelligent brein. Survival of the fittest gaat bij mensen dus niet om wie het sterkste individu is, maar om hoe de groep het beste aangepast is aan de omgeving. De mens had nooit zo ver kunnen komen als ze de kapitalistische eigenschappen had gehad.

De moderne mens ontstond 195.000 jaar geleden en sindsdien heeft zij grotendeels in groepen geleefd waarin iedereen zijn product met elkaar deelde en men dus in een primitieve vorm van communisme leefde. Er was een gemeenschappelijke sociale orde waar afstammingslijnen via de moeder liepen. Deze sociale orde maakte geen gebruik van de handhavingspraktijken die we van de staat gewend zijn, maar desondanks heeft deze duizenden jaren bestaan. Het is deze langdurige sociale orde die het collectieve sociale bewustzijn heeft gevormd. Door middel van een socialistische revolutie willen wij deze sociale orde, die met de komst van de klassensamenleving verdween, op een hogere basis herstellen.

De primitieve communistische orde kende geen privaat eigendom. Eten dat werd verzameld was eigendom van iedereen. De kinderen hoorden bij de hele groep. Niemand was eigendom van een ander. De fundamentele principes van de gemeenschap waren delen en solidariteit. Dus eigenlijk is het kapitalisme wat tegen onze natuur in gaat!

Diego Garzón

17 strijdpunten tegen het Nederlandse kapitalisme

1) Een minimumloon van 1600 euro netto. Afschaffing getrapte jeugdminimumloon.

2) Voor een glijdende loonschaal, waarbij lonen en uitkeringen automatisch met de inflatie meestijgen.

3) Bijstand van tenminste 75% van het minimumloon. Geen kortingen en verplichte tewerkstellingen voor minder dan het minimumloon.

4) Pensioen vanaf 60 jaar voor wie dat wil. Geen enkel pensioen mag lager zijn dan het minimumloon en niet afhankelijk zijn van het aantal officieel gewerkte jaren.

5) Nationalisatie van de volledige farmaceutische en geneeskundige industrie. Integratie van alle ziekenhuizen en medische centra in een openbaar gezondheidsstelsel. Zorginstellingen onder controle van het personeel, in plaats van managers met opgeblazen salarissen. 100 procent terugbetaling van alle verantwoorde medische kosten door de sociale zekerheid.

6) Voldoende financiering voor een kwaliteitsvol onderwijs, van peuterspeelzaal tot universiteit. Verbetering van de werk- en studievoorwaarden van het personeel, de scholieren en de studenten. De vermarkting, commercialisering en privatisering van het onderwijs moet stoppen. Beëindig de managerscultuur. Recht op gratis onderwijs en kinderopvang voor iedereen.

7) Voor een grootschalige bouw en renovatie van sociale woningen. Onmiddellijke stop van de verkoop van sociale woningen. Nationalisering van de woningcorporaties onder controle van de werknemers en huurders. Inbeslagname van de onroerende goederen van de grote ondernemingen en banken. Inbeslagname van alle panden die meer dan een jaar leegstaan. Bevriezing van de huurprijzen, volledig verbod op uitzetting behalve als kwade wil bewezen is.

8) Echte gelijkheid tussen man en vrouw op het vlak van beloning, werkomstandigheden en promotiekansen. Afschaffing van alle vormen van discriminatie tegenover vrouwen.

9) Stopzetting van de uitwijzing van 'illegalen'. Afschaffing van elke discriminerende wet tegen 'vreemdelingen'. Regularisatie van alle 'illegalen'. Gelijk loon voor gelijk werk. Voor het opdoeken van alle gesloten centra. Stemrecht voor iedereen die hier woonachtig is, ongeacht afkomst of nationaliteit.

10) Volledige vrijheid van geloof en filosofische overtuiging. Het recht om een godsdienst te beoefenen, agnost of atheïst te zijn. Godsdienst is een privé-aangelegenheid, waarmee de overheid zich niet moet bemoeien. Stopzetting van alle overheidssteun aan godsdienstige instellingen of scholen.

11) Alles wat werd geprivatiseerd moet weer openbaar worden. Stop alle gedeeltelijke privatiseringen.

12) Nationalisatie, zonder schadevergoeding, van alle bedrijven waarvan de eigenaars dreigen met delokalisatie of sluiting. De genationaliseerde ondernemingen moeten democratisch beheerd worden door het personeel. In geval van vermindering van de activiteit, bij gebrek aan bestellingen enz., moet het werk verdeeld worden onder al het personeel, zonder banenverlies of loonverlies.

13) Beëindig werkloosheid: minder werken om allemaal te kunnen werken. 32-urige werkweek zonder loonverlies.

14) Stop elke overheidstussenkomst in kapitalistische banken. Nationaliseer de banken, zonder schadevergoeding van de grote aandeelhouders. Vereniging van alle banken in een overheidsbank waarvan de middelen ten dienste worden gesteld van de eigen economie en van de sociale noden. Nationalisatie van alle kredietinstellingen en verzekeringen. In plaats van een stelsel waarin al deze bedrijven met elkaar in concurrentie zijn, stellen we voor één enkel openbaar verzekeringsstelsel op te richten dat alle risico's dekt.

15) Stop de kapitalistische uitbuiting. Voor het invoeren van een rationele en democratische planning van de economie. Daarvoor is het nodig het monopolie van de kapitalisten over de productie en distributie van rijkdom en hun staatsmacht te breken. Dit realiseren we door de nationalisatie en het democratisch beheer van alle grote industriële groepen op alle niveaus, onderaannemingen, de voedselindustrie, grote distributie, telecommunicatie en media, net als alle natuurlijke rijkdommen. Democratisch beheer kan enkel betekenen dat de werknemers zelf de organisatie van hun bedrijf in handen hebben, op elk niveau.

16) Schaf de monarchie af. Herstel van de democratische rechten, die in naam van terrorismebestrijding zijn ingeperkt. Voor een socialistische republiek, waarin alle takken van de administratie ten dienste van de bevolking en onder democratische controle van de werknemers staan. Afschaffing van alle privileges in de hoge ambtenarij. Onder het socialisme moeten alle volksvertegenwoordigers verkozen en permanent afzetbaar zijn en een zelfde loon betaald krijgen als het gemiddelde van de bevolking.

17) Voor een internationalistisch en revolutionair buitenlands beleid. Tegen imperialisme en alle vormen van onderdrukking. Geen steun aan zgn. 'vredesmissies'. Terugtrekking van de Nederland troepen uit het buitenland. Nederland uit de NAVO. Tegen de kapitalistische Europese Unie, voor een Socialistisch Nederland in een Socialistische Verenigde Staten van Europa.

WAT NA DE FASCISTISCHE MOORD-AANSLAG IN CHARLOTTESVILLE?

Op vrijdag 11 en zaterdag 12 augustus 2017 werd Charlottesville(vs) de verzamelplaats van tal van extreemrechtse groeperingen, gaande van de alt-Right tot de ku klux klan. Ze kwamen hun ongenoegen uiten na de beslissing van het stadsbestuur om het standbeeld van Robert E. Lee te verwijderen.

Op vrijdagavond werd de toon meteen gezet. De extreemrechtse 'betogers' hitsten elkaar op met slogans als: 'White lives matter', Jews will not replace us' en uiteraard 'blood and soil'. Ook tal van tegenbetogers waren naa Charlottesville afgezakt om de verwerpelijke ideeën, gepropageerd door de extreemrechtse betogers, van antwoord te dienen.

Op vrijdag 12 augustus vond de geplande mars plaats. Betogers en tegenbetogers waren op post, met enkele schermutselingen tot gevolg. Sommigen vonden de haatdragende boodschappen van de dag ervoor niet duidelijk genoeg en gingen over tot actie. Zo kroop James Fields, een fascist van 20 jaar, achter het stuur van zijn auto en besliste om met volle snelheid in te rijden op de menigte. Deze terreurdaad kostte het leven aan Heather Heyer, een 32-jarige vrouw, 19 andere mensen moesten met zware verwondingen naar het ziekenhuis.

Deze aanslag maakt de trieste lijst racistische en fascistische moorden nog langer. In maart bijvoorbeeld, werden twee arbeiders van Indische afkomst vermoord in Kansas. In mei werden twee mannen op een trein vermoord door een racist, nadat ze het opgenomen hadden voor moslima's met een hoofddoek. Charlottesville is dus geen geisoleerd geval. Het toont slechts aan dat er een toename is van zulke racistische aanslagen in de Verenigde Staten van Amerika. De verkiezing van Trump heeft moed gegeven aan de achterlijkste lagen van de maatschappij. Maar ondanks het feit dat extreemrechts van deze mobilisatie een machtsvertoon wilde maken, waren ze met veel minder aanwezig dan de tegenbetogers. Dat toont hoe geïsoleerd deze fascistische groeperingen zijn. Ze proberen hun zwakte te verbergen door een verhoogd activisme, zonder dat ze er in slagen een massabasis rond zich op te bouwen. Langs de andere kant worden er steeds grotere en meer vastberaden antifascistische, antiracistische mobilisaties georganiseerd. Deze gebeurtenissen tonen de groeiende polarisering in de Amerikaanse maatschappij. Steeds meer mensen zoeken naar revolutionaire oplossingen voor problemen die onlosmakelijk verbonden zijn met het kapitalisme.

Racisme en kapitalisme

Vooraleer ideeën een werkelijke kracht vertegenwoordigen in de maatschappij, moeten ze de materiële belangen vertegenwoordigen van een belangrijk deel van de bevolking. Racisme is echter niet in het belang van de arbeidersklasse; integendeel, het wordt aangemoedigd door de heersende klasse, die het gebruikt om mensen te verdelen zodat ze niet voor gezamenlijke belangen zouden opkomen. Zij controleren de instanties en de media, die in normale tijden het bewustzijn van de massa's smeden, met als doel de arbeidersklasse te verdelen. Deze bewuste politiek wordt versterkt door het feit dat het kapitalisme niet in staat is de basisbehoeften van de gehele bevolking te bevredigen. Zo plaatst men arbeiders van verschillende origine tegenover elkaar in een gevecht voor het weinige dat er nog is. Dat is de materiële basis van racistische of nationalistische ideeën die bij een deel van de arbeiders bestaan. Dat is de reden waarom we niet op een efficiënte manier tegen het racisme of andere onderdrukkingsvormen kunnen strijden, zonder tegelijkertijd het kapitalisme te bestrijden.

Een van de taken van de revolutionaire beweging is de arbeiders te winnen voor een perspectief van gemeenschappelijke strijd tegen de uitbuiters. Daarom hebben arbeiders nood aan een massaorganisatie die in staat is alle individuele moed te bundelen in een structuur die de fascistische organisaties kan tegenhouden. Uiteindelijk kan alleen een gezamenlijke strijd, tegen het kapitalistische systeem zelf, het racistische en fascistische geweld de kop indrukken.

Adriano Messina